

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6917206954
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6917206954.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobcu: S., S., so sídlom XXX XX G. Y., U.: XX XXX XXX proti žalovaným: 1/ O.. O. K., S. O. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. S., A. XXXX/XX, so sídlom D. A. X, K. D. a 2/ F. I. S., W., K.. I., U.: XX XXX XXX, v konaní o zaplatenie 60.213,47 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9C/20/2017-108 zo dňa 06. 08. 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu žalobcu voči žalovanému 2/ zamietol (výrok III.) a vo výroku o náhrade trov konania žalovaného 2/ voči žalobcovi (výrok IV.) **p o t v r d z u j e .**

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým konanie voči žalovanému 1/ zastavil (výrok I.) a vo výroku o náhrade trov konania v zastavenej časti (výrok II.) **z r u š u j e** a v tomto rozsahu vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd konanie v časti, pokiaľ sa žalobca domáhal voči žalovanému 1/ zaplatenie sumy 60.213,47 € s príslušenstvom zastavil a súčasne rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania v zastavenej časti.

2. V poradí III. a IV. výrokom okresný súd rozhodol, že žalobu žalobcu voči žalovanému v 2. rade zamietla a priznáva mu voči žalobcovi právo na plnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd po vykonanom dokazovaní ustálil skutkový stav nasledovne:

Žalobca so žalovaným 1/ uzavreli dňa 15. 01. 2014 kúpnu zmluvu o prevode práv k nehnuteľnostiam, na základe ktorej zmluvy žalobca ako kupujúci nadobudol do vlastníctva nehnuteľnosti v k. ú. X. S., a to X. ako aj pozemky. Kúpna cena bola dohodnutá vo výške 10.000,- €, z čoho kúpna cena za nehnuteľnosti predstavovala 96.000,- € a 4.000,- € za hnuiteľné veci. Súčasne bolo dohodnuté, že suma 10.000,- € už bola uhradená predávajúcim pred uzavretím zmluvy a suma 80.000,- € bude uhradená predávajúcim z poskytnutého úveru prostredníctvom K., W. ktorá suma bude poukázaná na depozitný účet notárky O.. K. a ďalšiu sumu 10.000,- € poukáže kupujúci z vlastných finančných prostriedkov taktiež na depozitný účet notárky. Časť kúpnej ceny vo výške 90.000,- €, ktorá mala byť uložená na depozitnom účte, mala byť uvoľnená notárkou z depozitného účtu v deň predloženia rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva na kupujúceho - žalobcu, ktoré rozhodnutie je povinný predložiť do 3 dní od jeho vydania konateľ kupujúcej spoločnosti. E. O.. K. z depozitného účtu mala poukázať sumu 38.753,72 € v prospech účtu žalobcu, vedený v F. I. a sumu 15.040,12 € na účet taktiež vedený v F. I.

v prospech účtu žalovaného 1/. Ešte pred uzavretím kúpnej zmluvy predložila F. I. stanovisko k žiadosti o predčasné splatenie úveru žalovaného 1/, keďže nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom prevodu, boli zaťažené záložným právom práve F. I.. I. dala stanovisko v tom smere, že bola určená výška pohľadávky banky vypočítaná k 24. 02. 2014 a z tohto dôvodu bolo potrebné, aby na bežnom účte žalovaného 1/ boli pripísané finančné prostriedky vo výške pohľadávky banky za účelom splatenia úverov k 23. 02. 2014. F. I. zároveň vo svojom stanovisku uviedla, že v prípade, ak v danom termíne nebude na účte dostatok finančných prostriedkov potrebných k realizácii predčasného splatenia úveru, bude žiadosť žalovaného 1/ považovať za bezpredmetnú a úverový vzťah medzi žalovaným 1/ a bankou bude naďalej pokračovať v zmysle úverovej zmluvy. Ku dňu 23. 02. 2014 však finančné prostriedky na bežnom účte žalovaného 1/ neboli k dispozícii, preto F. I. požadovala žiadosť žalovaného 1/ o predčasné splatenie úverov za bezpredmetnú a úverový vzťah medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/ v zmysle zabezpečených úverových zmlúv pokračoval aj so zabezpečením. Finančné prostriedky na bežný účet žalovaného 1/ boli pripísané až 26. 02. 2014 z depozitného účtu E. O.. K.. Žalovaný 1/ uskutočnil výber finančných prostriedkov zo svojho bežného účtu, ktoré boli pôvodne poukázané na tento jeho účet z depozitného účtu notárky, a to tak, že 26. 03. 2014 uskutočnil výber sumy 50.000,- € a 27. 03. 2014 výber vo výške 2.000,- €. K predčasnemu splateniu úverových záväzkov žalovaného 1/ nedošlo, nehnuteľnosti tak zostali zabezpečené záložným právom F. I., pričom však vlastnícke právo na základe kúpnej zmluvy zo dňa 15. 01. 2014 prešlo na žalobcu na základe právoplatného rozhodnutia o vklade vlastníckeho práva.

4. Keďže žalovaný svoje úverové povinnosti voči F. I. nesplnil, F. I. vyhlásila predčasnú splatnosť úveru a keďže nedošlo k zaplateniu bankou požadovaných finančných prostriedkov žalovaným 1/, došlo zo strany F. I. vzhľadom na existenciu záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré už v tom čase boli vo vlastníctve žalobcu, k dobrovoľnej dražbe nehnuteľností. Žalobca v snahe odstrániť možnosť výkonu dobrovoľnej dražby na účet žalovaného 2/ uhradil splátky úveru vo výške zostatku úveru, úrokov z omeškania a trov dražby, teda uhradil celkovo sumu 60.213,42 €, ktorú sumu uhradil 31. 03. 2017.

5. Na základe vyššie uvedeného skutkového stavu si žalobca uplatňoval na žalovaných náhradu škody, a to voči žalovanému 1/ titulom porušenia zmluvných povinností uvedených v uzavretej kúpnej zmluve, kde bolo dohodnuté, že čas kúpnej ceny bude určená na uhradenie úverov žalovaného 1/. Žalovaný 1/ tieto zmluvné povinnosti porušil a finančné prostriedky použil pre vlastnú potrebu. Pokiaľ ide o žalovaného 2/, voči nemu sa žalobca domáhal náhrady škody s odôvodnením, že aj žalovaný 2/ porušil zmluvné povinnosti, a to tým, že v zmluve uzavretej so žalovaným 1/ uviedol podmienky pre vyplatenie úveru s uvedením bežného účtu žalovaného 1/, s ktorým žalovaný 1/ mohol disponovať, a ktoré podmienky žalovaný 2/ stanovil pri žiadosti o predčasné splatenie úveru, čím podľa žalobcu umožnil vznik škody na jeho strane. Žalobca poukázal na to, že banka - žalovaný 2/ má pristupovať v zmluvných vzťahoch obozretne, čo sa v danom prípade nestalo, keďže pre prípad predčasného splatenia úveru banka uviedla ako miesto platenia žalobcu bežný účet žalovaného 1/, s ktorým žalovaný 1/ mohol voľne disponovať a banka neurobila žiadne opatrenia, aby nejakým spôsobom vinkulovala finančné prostriedky poukázané na splatenie úveru žalovaného 1/, teda žalovaný 2/ umožnil podľa žalobcu výber finančných prostriedkov z bežného účtu žalovaným 1/ a ich použitie pre jeho vlastnú potrebu.

6. Okresný súd pri posudzovaní žaloby vychádzal aj zo záverov v trestnom konaní, nakoľko konanie žalovaného 1/ bolo predmetom trestného stíhania vedenom na Okresnom súde v Rimavskej Sobote sp. zn. 11T/53/2015. V tomto konaní bol vydaný rozsudok, ktorým bol žalovaný 1/ uznaný vinným z prečinu zatajenia veci v zmysle § 236 ods. 1, 2 Trestného zákona, a to na základe skutočností, že žalovaný 1/ uzavrel so žalobcom kúpnu zmluvu ohľadom nehnuteľností v k. ú. X. S., kde bolo dohodnuté, že časť kúpnej ceny bude poukázaná do notárskej úschovy a táto suma bola určená na predčasné splatenie úverov poskytnutých F. I. S. a následne k zrušeniu záložného práva na nehnuteľnosti, ktoré však poukázané sumy z depozitného účtu žalovaný 1/ nepoužil na dohodnutý účel, naopak finančné prostriedky 26. 03. 2014 a 27. 03. 2014 v celkovej sume 52.000,- € vybral a použil pre svoju potrebu.

7. Okresný súd zvlášť posudzoval žalobu vo vzťahu k žalovanému 1/ a vo vzťahu k žalovanému 2/ aj z toho dôvodu, že počas konania žalovaný 1/ oznámil, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica bol na majetok žalovaného 1/ vyhlásený konkurz. Okresný súd z Obchodného vestníka č. XXX/XXXX zistil, že Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci navrhovateľa - dlžníka (žalovaného 1/) zastúpeného T. Z. i pod č. k. XF.k/XXX/XXXX uznesením zo dňa 13. 07. 2018 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka - žalovaného 1/. Okresný súd preto aplikujúc ust. § 167e zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej v texte „ZoKR“) na základe vyhlásenia konkurzu a návrhu dlžníka fyzickej osoby podľa štvrtej časti

ZoKR, obligatórne bez zbytočného odkladu konanie zastavil, nakoľko mal za to, že v tomto konaní sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze s poukazom na ust. § 166a ods. 1 písm. a/ tohto zákona, keďže ide o pohľadávku, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz, alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi. Okresný súd doplnil, že pohľadávka žalobcu mala vzniknúť titulom náhrady škody v roku 2017, preto uvedená pohľadávka žalobcu môže byť uspokojená len v konkurze.

8. Keďže k zastaveniu konania voči žalovanému 1/ došlo na základe vyhlásenia konkurzu, okresný súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko žiadnej zo strán sporu nemožno pričítať procesné zavinenie na zastavenie konania s poukazom na ust. § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte „CSP“).

9. Pokiaľ ide o nárok žalobcu voči žalovanému 2/, v tomto rozsahu žaloby okresný súd aplikujúc ust. § 420 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka dospel k právnomu záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný. V prvom rade poukázal na to, že žalobca vôbec nekonkretizoval, aké konkrétne zmluvné, či iné právne povinnosti žalovaný 2/ porušil, neuviedol zmluvu, z ktorej zmluvy by žalovaný 2/ mal porušiť zmluvné povinnosti a ani právny predpis, z ktorého by bolo zrejmé, že žalovaný 2/ porušil konkrétne právne povinnosti vyplývajúce mu zo zákona. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaný 2/ uzavrel nejaký zmluvný vzťah so žalobcom. Okresnému súdu nebolo známe, že by z nejakého právneho predpisu vyplývala povinnosť žalovanému 2/ určiť ako miesto predčasného splatenia úveru len úverový účet banky a nie bežný účet klienta. V tejto súvislosti okresný súd podotkol, že banka (žalovaný 2/) vo svojom stanovisku pre predčasné splatenie úveru žalovaného 1/ ako miesto, kde majú byť k dispozícii finančné prostriedky pre predčasné splatenie úveru uviedla bežný účet žalovaného 1/, ktorý z tohto účtu v období pred predčasným splatením úveru uhrádzal svoje záväzky z úverového vzťahu. Z právneho predpisu nevyplýva povinnosť pre žalovaného 2/ ako miesto plnenia uviesť úverový účet, žalovaný 2/ mohol uviesť aj bežný účet klienta, na ktorom mali byť k dispozícii finančné prostriedky pre predčasné splatenie úveru. Okresný súd doplnil, že prax u žalovaného 2/ bola pritom rôzna, čo vyplýva aj z výpovedí pracovníkov žalovaného 2/, ktoré výpovede sú i súčasťou trestného spisu, kde S. I. uviedla, že zvyčajne je miestom plnenia vnútorný účet banky, na ktorý klient nemá dosah, môže to byť ale aj bežný účet, a to si ošetruje riaditeľ konkrétnej pobočky s centrálou. Ďalšia S. uviedla, že v zmysle interných predpisov štandardne pri predčasnom splatení sa ako miesto plnenia uvádza bežný účet klienta, na ktorom účte k určitému dátumu by mali byť prostriedky za účelom predčasného splatenia úveru.

10. Okresný súd preto následne vzhľadom na vyššie uvedené uzavrel, že v konaní nebolo preukázané porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného 2/, keďže nebolo preukázané, že z právneho predpisu vyplýva povinnosť pre žalovaného 2/ uviesť úverový účet banky ako miesto plnenia pri predčasnom splatení úveru a už vôbec nebolo preukázané porušenie zmluvných povinností žalovaným 2/, ak žalovaný 2/ žiadnu zmluvu so žalobcom neuzavrel. Okresný súd doplnil, že vo svojom vyjadrení žalovaný 2/ správne poukázal aj na to, že v danom prípade nie je splnený ani predpoklad vzniku občianskoprávnej zodpovednosti, a to príčinná súvislosť medzi prípadným protiprávnym úkonom a škodou.

11. Odhliadnuc od toho, že okresný súd je toho názoru, že na strane žalovaného 2/ nebol splnený predpoklad protiprávneho úkonu ako predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, zaoberal sa v ďalšom aj otázkou jej ďalšieho predpokladu, a to existenciou príčinnej súvislosti medzi prípadným protiprávnym úkonom žalovaného 2/ a vznikom škody na strane žalobcu. Vo vzťahu k príčinnej súvislosti ako predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu okresný súd doplnil, že otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o otázku skutkovú, ktorá môže byť riešená v konkrétnych súvislostiach. Zdôraznil, že v postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná a sama je následkom niečoho a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Týmto právnymi úvahami sa okresný súd riadil pri otázke, či medzi vznikom škody a prípadným porušením právnej povinnosti na strane žalovaného 2/ existuje priama príčinná súvislosť, pričom tieto právne úvahy vyplývajú aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/130/2010, s ktorými úvahami sa okresný súd v plnom rozsahu stotožnil, a dospel k tomu, že uvedená príčinná súvislosť nie je daná.

12. Okresný súd mal za to, že žaloba voči žalovanému 2/ je nedôvodná i v prípade aplikácie ust. § 415 Občianskeho zákonníka ako ustanovenia o všeobecnej prevenčnej povinnosti. Ak by sa totiž

miesto plnenia pre predčasné splatenie úveru jeho určením na bežný účet žalovaného 1/ považovalo za protiprávne konanie, k čomu okresný súd nedospel, napriek tomu, medzi prípadný protiprávny úkon a vznik žalobcom tvrdenej škody vstúpila ďalšia príčina jej vzniku, a to skutočnosť, že žalovaný 1/ porušil svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce z uzavretej kúpnej zmluvy a finančné prostriedky (kúpnu cenu zaslanú žalobcom na jeho bežný účet), ktoré podľa zmluvy mali byť použité na predčasné splatenie úverov žalovaného 1/, použil pre svoju potrebu. Týmto konaním žalovaného 1/ došlo k prerušeniu prípadnej priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi prípadným porušením právnej povinnosti žalovaného 2/ a vznikom žalobcom tvrdenej škody. Priamou a bezprostrednou príčinou vzniku žalobcom tvrdenej škody bolo porušenie zmluvných povinností žalovaným 1/, ktorý konal v rozpore so svojimi zmluvnými povinnosťami. Aj z tohto dôvodu, teda pre nesplnenie predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu, existencie príčinnej súvislosti medzi prípadným protiprávnym úkonom žalovaného 2/ a škodou na strane žalobcu bolo potrebné žalobu žalobcu voči žalovanému 2/ zamietnuť.

13. Len okrajovo na záver okresný súd v odôvodnení podotkol, že aj sám žalobca má určitý diel zodpovednosti na škode, keďže finančné prostriedky na bežný účet žalovaného 1/ mali byť poukázané minimálne do 23. 02. 2014, tieto však boli pripísané až 26. 02. 2014.

14. O trovách konania rozhodol v tomto rozsahu žaloby okresný súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaný 2/ bol vo vzťahu k žalobcovi v konaní úspešným v celom rozsahu.

15. Po vydaní rozsudku okresným súdom dňa 06.08.2018, následne okresný súd vydal opravné uznesenie, č.k. 9C/20/2017-129 zo dňa 15.11.2018, ktorým opravil označenie žalovaného 1/ tak, že správne má byť uvedený žalovaný 1/ O. O. K., S. O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. S. A. XXXX/XX, so sídlom D.W. X, K. D..

16. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žalobca poukázal najmä na to, že rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 1T/53/2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 01. 12. 2015, bol s náhradou škody odkázaný na civilný proces. Vo vzťahu k prvému výroku napadnutého rozsudku, ktorým rozhodol okresný súd o zastavení konania voči žalovanému 1/ vyslovil nesúhlas. Podľa neho okresný súd opomenul aplikovať ust. § 166c ods. 1 písm. d/ ZoKR. V zmysle tohto ustanovenia sú oddĺžením nedotknuté pohľadávky, a to konkrétne pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky. Žalovaný 1/ bol uznaný vinným z úmyselného trestného činu - prečinu zatajenia veci podľa § 236 ods. 1, 2 Trestného zákona a predmetom konania v prejednávanej veci je pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú úmyselným konaním, v dôsledku čoho táto pohľadávka nie je dotknutá v rámci insolvenčného konania, a teda nie je daný dôvod pre postup podľa § 147e ods. 1 ZoKR a zastavenie konania.

17. Žalobca sa nestotožnil ani s dôvodmi okresného súdu, pre ktoré bola jeho žaloba zamietnutá aj voči žalovanému 2/. Poukázal na ustanovenie zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej v texte „zákon o bankách“), keď v zmysle § 27 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ tohto zákona je banka a pobočka zahraničnej banky, ktoré vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe povinné pri výkone svojej činnosti postupovať obozretne, najmä sú povinné vykonávať obchody spôsobom, ktorý zohľadňuje a zmiernuje riziká a spôsobom, ktorý nepoškodzuje záujmy ich vkladateľov z hľadiska návratnosti ich vkladov a ktorý neohrozuje bezpečnosť a ekonomickú situáciu banky a pobočky zahraničnej banky, alebo bezpečné fungovanie bankového systému porušením zákonov, alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Súčasne poukázal i na ust. § 27 ods. 2 tohto zákona, na základe ktorého sú banky povinné v záujme zabránenia vzniku strát, vrátane škôd, v dôsledku nesprávneho výkonu svojich bankových činností dodržiavať postupy výkonu svojich bankových činností a zriadiť a udržiavať účinný systém riadenia rizík. Žalobca tak žalovanému 2/ (zamestnancom pobočky F. I.) vytyka, že napriek tomu, že uvedené finančné prostriedky boli po dlhšiu dobu na účte žalovaného 1/ a vedeli na aký účel sú určené, nepostupovali obozretne, ak finančné prostriedky (ktoré boli na bežnom účte žalovaného 1/), vydali žalovanému 1/ v hotovosti.

18. Žalobca sa v odvolaní nestotožnil ani s argumentom okresného súdu o jeho zavinení spočívajúcom v tom, že finančné prostriedky neboli poskytnuté na bežný účet žalovaného 1/ včas. Keďže žalovaný 1/ požiadal žalovaného 2/ o predčasné splatenie úveru s tým, že bol dohodnutý aj dátum, ku ktorému majú byť finančné prostriedky poukázané na účet žalovaného 1/ za účelom splnenia týchto úverov, uvedený zákon tiež vyžaduje určenie len predpokladaného dňa splatenia spotrebiteľského úveru pred

lehotou splatnosti, a teda žalovaný 2/ bez zákonného či zmluvného zmocnenia uviedol v súhlasných stanoviskách k predčasnému splateniu úverov zo dňa 04. 02. 2014 podmienku, že v prípade, ak nebudú finančné prostriedky poukázané dňom 23. 02. 2014, nebude predčasné splatenie akceptované a zmluvný vzťah medzi žalovaným 1/ a 2/ bude naďalej trvať.

19. Na záver žalobca v odvolaní doplnil, že napriek tomu, že žalovaný 1/ dal svojim konaním podnet na začatie insolvenčného konania, žije plnohodnotný život, býva v byte vo vlastníctve spriaznenej tretej osoby, v užívaní má nie jedno motorové vozidlo, pričom pracuje bez pracovnej zmluvy s dostatočným príjmom na zabezpečenie svojich potrieb, a teda disponoval dostatkom finančných prostriedkov na uspokojenie pohľadávok svojich veriteľov čo i len v splátkach, zatiaľ čo on so zámerom vyhnúť sa dobrovoľnej dražbe nehnuteľností musel plniť za žalovaného 1/ v prospech žalovaného 2/, čo viedlo k rapídnej zhoršeniu jeho solventnosti až k existenčným problémom. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že ho považuje za rozporuplné, nejednoznačné a zavádzajúce. Prioritne poukázal na tú skutočnosť, že už v trestnom konaní vedenom pred Krajským súdom v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/5/2017 bolo konštatované, že v tom čase žiadna škoda žalobcovi nevznikla, ale škoda vznikla F. I. (žalovanému 2/). Závery tohto trestného konania tak nedávali žalobcovi podklad pre uplatnenie nároku na náhradu škody v civilnom procese, keďže trestný súd jednoznačne a bez pochybností ustálil, že žalobcovi škoda nevznikla. Z uvedeného preto vyplýva, že ani pohľadávka uplatnená žalobcom nemôže byť považovaná za škodu spôsobenú úmyselným konaním vrátane jej príslušenstva.

21. Čo sa týka žalobcom uplatneného nároku v predmetnom spore, žalovaný 1/ uviedol, že je nesporné, že pohľadávka žalobcu voči nemu vznikla až potom, ako miesto neho uhradil zostatok úveru pre zabezpečenie návratnosti, ktoré viazlo na ním odkúpených nehnuteľnostiach záložné právo. V skutočnosti však zo záverov proti žalovanému 1/ vedeného trestného konania žalobcovi konaním žalovaného 1/ žiadna škoda nevznikla. V danom prípade tak ide nie o náhradu škody, ale bezdôvodné obohatenie v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka. Ust. § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR však za oddĺžením nedotknuté pohľadávky považuje len pohľadávky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú úmyselným konaním, čo však nie je daný prípad, nakoľko právny nárok žalobcu na zaplatenie ním požadovanej sumy je nárokom vyplývajúcim z bezdôvodného obohatenia. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

22. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP (a contrario) výrok rozsudku okresného súdu, ktorým žalobu žalobcu voči žalovanému 2/ zamietol a súčasne žalovanému 2/ priznal voči žalobcovi právo na plnú náhradu trov konania (výroky III., IV.) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

23. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

24. Po preskúmaní odvolania a konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd konštatuje, že okresný súd vo vzťahu k výroku rozhodnutia, ktorým žalobu voči žalovanému 2/ zamietol (výrok III.) vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 191 CSP a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vo vzťahu k tomu, že žalobu voči žalovanému 2/ zamietol (výrok III.), vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Odvolací súd považuje jeho odôvodnenie vo vzťahu k výroku III., ktorým žalobu žalobcu voči žalovanému 2/ zamietol za dostatočné a vyčerpávajúce, reagujúc na námietky žalobcu počas konania, preto v zmysle § 387 ods. 2 CSP v podrobnostiach na jeho odôvodnenie odkazuje v bodoch 15. až 20., a len pre potvrdenie správnosti napadnutého rozhodnutia v tomto rozsahu, v ktorom bola žaloba žalobcu voči žalovanému 2/ zamietnutá, vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

25. Žalobca od počiatku tvrdil, že banka porušila svoju povinnosť tým, že pri výkone svojej činnosti nepostupovala obozretne, pričom však ust. § 27 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona o bankách, na ktoré poukazuje žalobca v odvolaní, je táto povinnosť postupovať obozretne viazaná na spôsob vykonávania obchodu, ktorý zohľadňuje a zmierňuje riziká a spôsob, ktorým nepoškodzuje záujmy ich vkladateľov z hľadiska návratnosti ich vkladov. Žalobca však uvedené porušenie tzv. obozretnosti zo strany banky vo vzťahu k spôsobu vykonávania obchodu konkretizoval tým, že žalovaný 2/ umožnil viesť žalovanému 1/ bežný účet, na ktorý mali byť poskytnuté finančné prostriedky na predčasné splatenie úveru a umožnil mu ich z tohto účtu vybrať. Žalobca však nepreukázal, že by z právneho predpisu, či internej inštrukcie žalovaného 2/ vyplývala povinnosť určiť miesto predčasného splatenia úveru výslovne len na úverový účet banky, a nie na bežný účet klienta. Žalovaný 2/ už vo svojom stanovisku pre predčasné splatenie úveru vo vzťahu k žalovanému 1/ konštatoval a určil miesto, kde majú byť k dispozícii finančné prostriedky pre predčasné splatenie úveru a to bežný účet žalovaného 1/, pričom išlo o bežný účet žalovaného 1/, ktorý z tohto účtu v období pred predčasným splatením úveru aj svoje záväzky žalovanému 2/ z úverového vzťahu uhrádzal. Uvedené potvrdila i svedkyňa U. Z., ktorá konštatovala, že v zmysle interných predpisov štandardne pri predčasnom splatení sa ako miesto klienta uvádza práve bežný účet klienta, na ktorom účte k určitému dátumu by mali byť prostriedky za účelom predčasného splatenia úveru. Práve v tejto súvislosti okresný súd uzavrel, že nedošlo k porušeniu právnej povinnosti zo strany žalovaného 2/, keďže nebolo preukázané, že by z konkrétneho právneho predpisu (právnej normy) vyplývala jeho konkrétna povinnosť, a to pri predčasnom splatení úveru uviesť úverový účet banky ako miesto plnenia. Okresný súd správne poukázal i na tú skutočnosť, že medzi žalobcom a žalovaným 2/ zmluvný vzťah neexistoval, teda nemohlo dôjsť medzi žalobcom a žalovaným 2/ ani k porušeniu ich záväzkovo-právnych povinností vyplývajúcich zo zmluvy.

26. Ani ust. § 27 ods. 2 zákona o bankách, na ktoré poukazoval žalobca až v odvolaní, nemožno považovať za zákonné ustanovenie, ktoré by žalovaný 2/ svojim postupom porušil, ak ide o všeobecné konštatovanie povinnosti banky zabrániť vzniku strát vrátane škôd v dôsledku nesprávneho výkonu svojich bankových činností dodržiavať postupy výkonu svojich bankových činností a zriadiť a udržiavať účinný systém riadenia záruk. Žalobca nepreukázal nesprávny postup výkonu bankových činností, ktorý by bol v rozpore so všeobecnými štandardnými postupmi banky a takéto skutkové závery z dosiaľ vykonaného dokazovania nevyplývajú ani pre odvolací súd.

27. Odvolací súd sa stotožňuje aj s právnym záverom okresného súdu, ktorý uzavrel, že i v prípade, ak by na strane žalovaného 2/ existovalo protiprávne konanie napr. aj v súvislosti s porušením všeobecnej preventívnej povinnosti v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka, nebol splnený ďalší predpoklad pre vznik občianskoprávnej zodpovednosti žalovaného 2/, a to existencia príčinnej súvislosti medzi prípadným protiprávnym úkonom žalovaného 2/ a žalobcom tvrdenou škodou na jeho strane. K prerušeniu príčinnej súvislosti medzi prípadným protiprávnym konaním žalovaného 2/ a prípadnou škodou na strane žalobcu, došlo konaním žalovaného 1/, ktorý porušil svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce z uzavretej kúpnej zmluvy a finančné prostriedky - kúpnu cenu zaslanú žalobcom na jeho bežný účet, ktoré sumy podľa zmluvy mali byť použité na predčasné splatenie úverov žalovaného 1/, použil pre svoju potrebu. Zodpovednosť za škodu totiž nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite, keďže atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo a bezprostredne predchádza následku a vyvoláva ho.

28. Keďže v konaní nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi prípadným protiprávnym konaním žalovaného 2/ a prípadnou škodou na strane žalobcu, podmienky vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka neboli splnené. K ich splneniu musí dôjsť kumulatívne, preto aj v prípade nesplnenia čo i len jednej z kumulatívne predpokladaných zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu, zodpovednosť nevzniká. Okresný súd preto dôvodne žalobu voči žalovanému 2/ zamietol a súčasne vecne správne rozhodol aj o povinnosti žalobcu nahradiť žalovanému 2/ trovy konania pred súdom prvej inštancie, nakoľko žalovaný 2/ bol v konaní v celom rozsahu úspešný. Uvedené odvolací súd poznamenáva napriek tomu, že odvolaním nebol výrok o náhrade trov konania konkrétnymi dôvodmi napadnutý, avšak ide o výrok závislý.

29. Odvolací súd sa však napriek vyššie konštatovanej vecnej správnosti rozhodnutia okresného súdu vo vzťahu k výroku III. a IV. nestotožnil s právnym záverom okresného súdu o zastavení konania voči žalovanému 1/ a v tomto rozsahu považuje rozhodnutie okresného súdu za predčasné, teda nesprávne.

30. Z obsahu spisu je nesporné, že na majetok žalovaného 1/ bol uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2OdK/660/2018 zo dňa 13. 07. 2018 vyhlásený konkurz, čím započalo u žalovaného 1/ hlavné insolvenčné konanie, čím sa zbavil žalovaný 1/ všetkých dlhov podľa § 166a ZoKR. Okresný súd s poukazom na ust. § 166a ods. 1 písm. a) v spojení s § 167e tohto zákona konanie zastavil s odôvodnením, že v konaní sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze. Uvedenú argumentáciu okresného súdu považuje odvolací súd za predčasnú. K náprave tejto nesprávnosti nemôže dôjsť v odvolacom konaní, ak vo vzťahu k tomuto právnomu záveru dosiaľ okresný súd žiadne dokazovanie nevykonával.

31. Podľa § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR oddĺžením sú nedotknuté pohľadávky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky.

32. Z dosiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca si uplatňuje sumu 60.213,47 € s príslušenstvom titulom náhrady škody, ku ktorej malo dôjsť úmyselným protiprávnym konaním žalovaného 1/ s tým, že žalobca zároveň poukázal i na trestné konanie vedené pred Okresným súdom Rimavská Sobota sp. zn. 11T/53/2015, v rámci ktorého bol žalovaný 1/ uznaný vinným z prečinu zatajenia veci podľa § 236 ods. 1, 2 Trestného zákona, pričom s náhradou škody súd odkázal žalobcu na občianskoprávne konanie.

33. V zmysle dôvodovej správy k ust. § 166c ZoKR oddĺženie spočíva v zániku možnosti štátnomocenského vynútenia splnenia právneho nároku (ako súčasť pohľadávky) voči dlžníkovi. Existuje však kategória nárokov, ktoré by napriek oddĺženiu mali byť ich veriteľovi zachované. Ustanovenie tieto nároky vymedzuje. Napriek tomu, že oddĺženie sa niektorých nárokov nedotýka, je možnosť si v konkurze tieto nároky uplatňovať prihláškou a podieľať sa tak na ich pomernom uspokojení spolu s ostatnými veriteľmi. Oproti iným nárokom však nenastane ten následok, že pohľadávka sa stane nevymáhateľnou a teda, že právny nárok stratí.

34. V zmysle § 166c ods. 3 ZoKR je daná možnosť si v konkurze tieto nároky prihláškou uplatňovať. Nenastane však ten následok, že sa nedotknutá pohľadávka stane nevymáhateľnou a teda, že by veriteľ stratil právny nárok. Naďalej bude vymáhateľná, preto o nej nebude možné súdne príp. exekučné konanie zastaviť. Ak je teda predmetom konania nedotknutá pohľadávka v zmysle § 166c ZoKR, konania o nedotknutých pohľadávkach ďalej prebiehajú a súd v takom prípade pokračuje v konaní a vo veci rozhodne. V prípade nedotknutej pohľadávky v zmysle § 166c ZoKR súd koná ďalej s fyzickou osobou, na ktorú bol vyhlásený konkurz, nakoľko správca nakladá len s majetkom podliehajúcim konkurzu.

35. Odvolací súd tak poznamenáva, že aj opravné uznesenie okresného súdu bolo vydané v súlade s vyššie uvedeným právnym záverom, predčasne, a mal konať s fyzickou osobou, teda žalovaným 1/, ktorým by mal byť O., nar. XX. XX. XXXX. Správca nakladá len s majetkom podliehajúcim konkurzu a dosiaľ nebolo okresným súdom dostatočne posúdené, či uvedená pohľadávka podlieha konkurzu alebo nie a súčasne žalobca tvrdí, že si svoju pohľadávku v konkurze neuplatnil.

36. Bude preto úlohou okresného súdu po zrušení a vrátení veci preskúmať, či si žalobca svoju pohľadávku uplatnil v konkurze prihláškou, ak nie, je možné v konaní pokračovať, avšak je nevyhnutné, aby okresný súd prioritne zameral svoje dokazovanie na to, či pohľadávka žalobcu je pohľadávkou v zmysle § 166c ZoKR, teda či ide o pohľadávku nedotknutú, či ide o pohľadávku zo zodpovednosti za škodu spôsobenú úmyselným konaním, ako si ju uplatňuje žalobca, ale žalovaný to popiera. Len v prípade, ak o takúto pohľadávku nejde, okresný súd vo vzťahu k žalovanému 1/ konanie zastaví, a to aj v takom prípade, ak si žalobca svoju pohľadávku uplatnil prihláškou v konkurze vyhlásenom na majetok žalovaného 1/ uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2OdK/640/2018 zo dňa 13. 07. 2018.

37. Keďže došlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, a to v časti konania, v ktorom okresný súd konanie vo vzťahu k žalovanému 1/ zastavil, súd ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci a v novom rozhodnutí rozhodne v zmysle § 396 ods. 3 CSP aj o trovách odvolacieho konania vo vzťahu k tejto časti konania.

38. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).